

Santpoort-Zuid, 3 februari 2025

Uitgebreide toelichting op de brief in het rpf van feb 2025 "Rapportfolio; cijfers en letters"

Beste allemaal,

Op 7 februari krijgen alle leerlingen hun **1^e rapportfolio** van dit schooljaar mee naar huis. In het rapportfolio is een mooie weergave te zien van de brede ontwikkeling van jullie kind(eren). Naast alle vaardigheden op het gebied van daltonontwikkeling, de leerkuil, de talenten van de kinderen en hun eigen visie daarop is er aandacht voor **de resultaten van de basisvakken als rekenen, lezen, spelling en taal**. Deze brief gaat over dit deel van het rapportfolio, terug te vinden achter het tabblad "Mijn leerproces". Deze brief is een langere versie van de andere brief, waarmee we een uitgebreide toelichting geven op de gemaakte en te maken keuzes.

Zoals we het deden

Op de BDS zijn wij al jaren gewend om onze leerlingen te beoordelen. We geven een oordeel over hun leerontwikkeling voor de basisvakken (rekenen, taal, lezen, spelling) en de overige vakken (wereldoriëntatie, gym, creatief, etc.). Daarnaast beoordelen we aspecten als werkhouding en gedrag en komen de daltonkernwaarden voorbij.

In leerjaar 1, 2 en 3 maken we de ontwikkeling meestal zichtbaar middels een symbool (smileys), in leerjaar 3 t/m 5 meestal met een letter (o t/m g) en in leerjaar 5 t/m 8 meestal met een cijfer (4 t/m 10). We gaan hierbij bij uit van een **80% norm**; 80% goed = voldoende / een 6

- **Basisvakken**

De gemiddelden van de methodetoetsen* waren voor leerjaar 3 t/m 8, 2x per schooljaar, zichtbaar in het rapportfolio voor de kinderen én in het ouderportaal, dat we periodiek openzetten (rondom de gesprekscyclus).

Voor leerjaar 1 en 2 volgen we de brede ontwikkeling van de leerlingen middels een observatiesysteem; **Inzichtig**. Via Inzichtig wordt zichtbaar gemaakt welke doelen een leerling beheerst en waar de zone van naaste ontwikkeling ligt. Daar wordt het aanbod op ingericht. Deze ontwikkeling is 2x per schooljaar zichtbaar voor ouders in het rapportfolio. Dit is niet zichtbaar in het ouderportaal.

- **Leerlingvolgsysteem**

Daarnaast nemen we vanaf leerjaar 3 bepaalde toetsen af voor het leerlingvolgsysteem (lvs). In 2022/2023 zijn we overgestapt naar de IEP lvs toetsen. De overstap naar de IEP is gebaseerd op onze missie "blij naar school en fluitend naar huis" en "passend aanbod voor elke leerling".

Voordat we overstapten op het IEP lvs beoordeelden we leerlingen op de langere termijn met een I t/m V met een kleurstelling van blauw t/m rood als signaalfunctie (CITO lvs). Daar is voor de leerlingen in leerjaar 5 t/m 8 nog een weergave van in het rapportfolio. De weergave van de IEP lvs is 2x per jaar inzichtelijk in het rapportfolio.

De IEP en de weergave daarvan staat niet ter discussie in dit proces.

Onze missie en hoe dit niet past

"Blij naar school en fluitend naar huis" & "Passend aanbod voor elke leerling"

Wij geloven dat een leerling met plezier naar school gaat als hij/zij het **vertrouwen** krijgt te laten zien wat hij/zij kan. Een leerling die wordt uitgedaagd steeds een stapje verder te komen in de ontwikkeling, is en blijft

gemotiveerd om te leren. Dit geeft een grote kans dat de leerling blij naar school komt en fluitend weer naar huis gaat. We gaan er daarbij vanuit dat elke leerling anders is en elke leerling zijn/haar eigen talenten heeft.

Wij geloven daarom dat het goed is voor **het welbevinden en de (leer)motivatie van leerlingen** ze niet allemaal langs dezelfde meetlat te leggen.

De afgelopen jaren zijn wij steeds meer tot de conclusie gekomen dat er **een mismatch** is ontstaan tussen de betekenis van de waarde van de methodetoetsen in relatie tot onze missie. Dit vereist enige toelichting.

- **Methodetoetsen**

De **methodetoetsen** kunnen op twee verschillende manieren worden gebruikt. Beide manieren hebben als doel te komen tot “Passend aanbod voor elke leerling”.

De leerkrachten gebruiken de methodetoetsen enerzijds om te **controleren** of het onderwijs dat ze hebben gegeven, passend was bij wat de leerlingen moesten leren. De leerlingen maken een toets wanneer alle leerdoelen uit een bepaalde periode zijn aangeboden. De leerkracht weet door het geven van goede lessen dat de leerlingen klaar zijn voor de toets. Dan maken de leerlingen de toets. De resultaten van de toets geven inzicht in wat er nodig is voor de groep en/of individuele leerlingen voor de volgende periode. Daar wordt de volgende periode mee ingericht. Hiermee komen we tot **passend aanbod**.

Anderzijds worden de methodetoetsen ingezet als **voortoetsen**. Hiermee krijgt de leerkracht inzicht in welke doelen door welke leerlingen al beheerst worden. Beheersen de leerlingen een leerdoel, dan is instructie en verwerking van deze doelen niet altijd nodig. Deze leerlingen krijgen veelal ander aanbod.

De doelen die niet worden beheerst, worden opnieuw aangeboden en geoefend, net zolang tot alle leerlingen deze doelen behaald hebben. Dit laatste kan op verschillende manieren worden gemonitord door de leerkracht. Denk aan leergesprekken, maken van een bepaalde opdracht, een klein deel van een toets opnieuw aan te bieden etc. Ook met deze manier van omgaan met toestresultaten zorgt voor **passend aanbod**.

Passend aanbod en beoordelen; een mismatch

Om inzicht te krijgen in de resultaten van bovenstaande, gebruiken de leerkrachten **het digitale systeem** van de methodes. De resultaten worden ingevuld en het systeem geeft een voorzetje wat de volgende stap zou kunnen zijn voor deze groep en/of individuele leerling. De leerkracht bepaalt, samen met de collega's uit de bouw, een vervolg stap voor alle leerlingen.

De digitale resultaten worden doorgezet naar ons administratie (en volg) systeem Parnassys. Zo hebben de **interne begeleiders en de directie** een mooi overzicht van hoe alle groepen er globaal voorstaan voor alle vakgebieden. Deze gegevens worden samen met de leerkrachten besproken tijdens 3 - jaarlijkse groepsbespreking, waar de leerkracht toelichting geeft op gemaakte keuzes, mede gebaseerd op bovenstaande.

En nu gebeurt er in onze ogen iets onwenselijks. Parnassys zet namelijk de resultaten van de toetsen direct over naar **het ouderportaal**. En dat gebeurt middels de 80% norm beoordeling. Ouders zien (periodiek) een overzicht van alle methodetoetsen van die afgelopen periode, al dan niet uitgesplitst in deelonderwerpen. Zij zien daarbij *niet* wat er met deze resultaten gebeurd is. Dat kan in de meeste gevallen ook niet, omdat er geen toetsen worden gebruikt om aan te geven dat de leerling de leerdoelen nu wel beheerst.

Resultaat is dat de ouder een onvoldoende ziet staan voor een toets en zich logischerwijs, (maar in de allermeeeste gevallen onnodig) zorgen maakt over dit resultaat. Het systeem dwingt ons hier dus te oordelen, terwijl wij de resultaten alleen gebruiken voor **het inrichten van passend aanbod voor elke leerling**.

En dan gebeurt er nog iets onwenselijks, wat bovenstaande helemaal tegenspreekt. Want wij gebruiken deze resultaten wél op het rapportfolio. Daar is een gemiddelde te zien van de beoordelingen van de afgelopen periode van de toetsen per vakgebied. Ook wij geven op dat moment de methodetoetsen een andere betekenis en dus een oordeel van de leerling. Zonder inzicht te geven in waar de leerling staat, wat hij/zij heeft geleerd en wat de volgende stap gaat zijn.

Een voorbeeld;

“Een leerling heeft meer talent voor taal/spelling en minder talent voor rekenen. Dan kan het resultaat zijn dat de dictees vaak foutloos worden gemaakt en er geen extra aandacht nodig is voor deze leerdoelen. De dictees worden ingevoerd in het systeem en op het ouderportaal zijn dan cijfers boven de 8 te zien. Dat de leerkracht dan verdieping/verrijking aanbiedt, zodat deze leerling ook uitgedaagd blijft voor spelling, zie je hier niet terug.

Bij rekenen is er voor deze leerling meer aandacht nodig voor het behalen van de leerdoelen. De toetsen geven niet altijd een 80% goed resultaat. Extra instructie en extra oefenen zijn nodig. De resultaten van de toetsen zijn echter wél zichtbaar in het systeem en dus zien de ouders in het ouderportaal meerdere onvoldoendes en later de leerling in het rapportfolio een onvoldoende beoordeling. Dat is misleidend voor de ouders en oneerlijk t.o.v. de leerling.”

Conclusie; de resultaten van de toetsen worden gebruikt om te komen tot passend aanbod én worden gebruikt als “afrekenmodel”. En dat laatste draagt niet bij tot “blij naar school en fluitend naar huis”. Dat laatste durven we hier ook toe te passen op de ouders.

Hoe dan wel?

Wij streven ernaar om vanaf volgend **schooljaar 2025 2026 te stoppen met het beoordelen van leerlingen** met letters en cijfers voor de basisvakken en (grotendeels) de overige vakken in leerjaar 3 t/m 8. Uiteraard blijven de referentiedoelen en onze ambitiesdoelen leidend op groeps- en schoolniveau. Pas als we een goede vorm hebben gevonden voor een passende weergave van waar een leerling staat, gaan we volledig stoppen met het geven van letters/cijfers voor taal, lezen, spelling en rekenen.

We zijn daar nu nog niet. Toch gaan we al wat **aanpassingen** doen die zichtbaar zijn voor ouders en leerlingen in het komende rapportfolio.

- De leerlingen krijgen dit schooljaar nog wél een beoordeling voor rekenen, taal, spelling en lezen. Echter dit zijn **geen onvoldoendes** meer. Voor de leerlingen waar het nog niet lukt om met de 80% norm een voldoende te behalen, passen we de **60% normering** toe (6 v.d. 10 goed is een voldoende). Dit staat dan aangeven in het rapport voor het betreffende vakgebied. Staat dat er niet, dan heeft je kind (minstens) een voldoende gehaald met onze 80% norm. Op deze manier gaat elke leerling met een prachtig rpf naar huis!
- Het **ouderportaal** wordt niet langer gebruikt.

Wat blijven we doen

- Leerjaar 1 en 2 blijven werken met **Inzichtelijk** en de daarbij passende communicatie met ouders.
- De leerkrachten van leerjaar 3 t/m 8 blijven de methodetoetsen inzetten op de twee manieren zoals hierboven beschreven om te komen tot **passend aanbod voor elke leerling**.
- We blijven werken met **het IEP lvs** in leerjaar 3 t/m 8.
- In het schooljaar 2024 2025 nemen we de **doorstroomtoets** (nog) af in leerjaar 8. De resultaten worden gebruikt als onderdeel van het schooladvies en voor de beoordeling van de onderwijskwaliteit door derden (Inspectie OC&W en IJmare). **

Hoe houden we ouders op de hoogte

Met het sluiten van het ouderportaal lijkt het misschien alsof we minder met ouders gaan delen over de ontwikkeling van hun kind. Natuurlijk hebben wij **de plicht én de wil** om ouders op de hoogte te houden van de ontwikkeling van hun kind op school. Daar blijven we zeker aan voldoen. Onze **vastgestelde gesprekscyclus** blijft hierin leidend. Door middel van de startgesprekken, de rapportfoliogesprekken en de (al dan niet) facultatieve voortgangsgesprekken houden we ouders op de hoogte.

Wat daarnaast **altijd blijft** is, wanneer er zorgen zijn over de ontwikkeling, dan neemt de leerkracht contact op met de ouders. Daar wachten we niet tot de gesprekken, maar wij ondernemen actie. Maakt een ouder zich zorgen, dan geldt hetzelfde. Neem contact op met de leerkracht en maak een afspraak. Je mag en kan als ouders verwachten dat je zorgen **altijd** en op een **korte termijn** worden gehoord en geadresseerd.

Onze **stip op de horizon** is dat we in het rapportfolio kunnen laten zien waar de leerling staat op de leerlijn per vakgebied en welke vooruitgang er is geboekt. Dit sluit weer mooi aan bij de IEP lvs toetsen, omdat die ook uitgaan van hoe een leerling op de langere termijn is gegroeid ten opzichte van zichzelf. We hopen hier in het volgend schooljaar een goede vorm in te vinden.

Dank voor het lezen van deze uitgebreide brief. Het is voor te stellen dat je **vragen** hebt over de inhoud van deze brief. Weet mij dan te vinden via de gebruikelijke kanalen. Ik geef graag extra toelichting. De MR is op de hoogte van deze ontwikkeling en steunt dan ook deze toekomstige manier van omgaan met leerresultaten. Je kunt hen natuurlijk ook benaderen over dit onderwerp middels mrbrederodedalton@ijmare.nl

We houden jullie op de hoogte.

Namens het MT, Asli de Backer, Jiska Nijssen en Nina van Dord,

Danielle Rodenhuis

***Methodetoetsen;** de lessen voor rekenen, taal, spelling en lezen worden aangeboden in blokken. Elk blok worden afgesloten met een toets. De frequentie is afhankelijk van het specifieke vakgebied,

****** Er is momenteel veel te doen over **de verplichte doorstroomtoets**. Er zijn zelfs scholen die ermee stoppen. Ook wij zijn en blijven zeer kritisch op deze vorm van toetsen. Helaas zien we in de media veel misverstanden ontstaan over deze toets. Onze tip is, blijf kritisch op wat je leest. Heb je vragen of zorgen neem contact met ons op